

Hannah Arendt

Deventer 2016

Theo Meereboer en Petra Bolhuis

zie ook www.maieutiek.nl

Hoe kunnen we moreel handelen?

- Politiek is instrumenteel geworden en is slechts staatshuishoudkunde. Dat doet niet de politiek, dat doen wij mensen met zijn allen.
- Het zoeken van plaatsen waar we elkaar handelend en sprekend kunnen ontmoeten is nodig, maar dat vergt moed.
- Loslaten en risico's toestaan om te voorkomen dat alles wordt dichtgeregeld en wij onszelf terugvinden als bouwstenen die alleen dat kunnen en mogen doen wat de ons toegemeten ruimte ons toestaat.

Deventer dag 3- Maieutiek

Wat wordt er van ons gevraagd?

- Risico verdragen,
- Zelfbeheer toepassen,
- Verantwoordelijkheid dragen;
- We moeten ons als een 'wie' gedragen tussen gelijken. Ons zelf onthullen tussen anderen die zich als anders tonen. Nataliteit en pluraliteit zullen schuren. Het alternatief is echter dat we onszelf en anderen opsluiten in onze comfortzone.

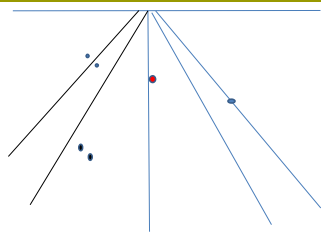
Deventer dag 3- Maieutiek

Leidraad ?

- Het netwerk van betrekkingen is als een wolk, de wolk bestaat uit denkende mensen die sturing geven aan de richting van de wolk.
- Als er een doel was hadden we genoeg aan homo faber; de kortste afstand tussen twee punten is een rechte lijn...
- Maar we zijn de horizon van het Schone, het Ware en het Goede kwijt als vaststaand doel.

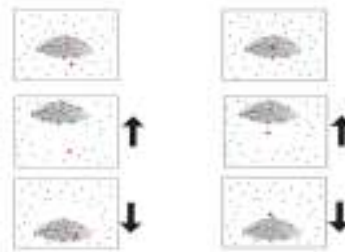
Deventer dag 3- Maieutiek

Het Absolute

Deventer dag 3- Maieutiek

Individu en wolk

Deventer dag 3- Maieutiek

Moraliteit

- Gemeenschap,
- Voorouders,
- Wetten,
- Exemplarische voorbeelden,

Vaak voegen we ons in in een bestaande moraliteit,

Uiteindelijk zijn er momenten dat het gaat om een individuele oordeel; "Kan ik met mijzelf leven als ik dit doe of laat?"

Deventer dag 3- Maieutiek

Individu én gemeenschap

- Persoonlijk geweten én het oordeel van de gemeenschap (netwerk van betrekkingen) zijn beide voorwaardelijk.
- Het publieke domein is waar het denken zichtbaar wordt als verschijnsel in woorden, daden en houdingen.
- Dat vormt het concrete speelveld, dat als verschijnsel weer haar effect heeft op wat wij (kunnen) denken.

Deventer dag 3- Maieutiek

Stop en denk als 'wapen'

- Moreel handelen is niet alleen groots en meeslepend, maar is juist ook stil staan in een tijd van meeslepende gebeurtenissen.
- Wellicht zal het denken, de minst handelende vorm van handelen, het enige wapen zijn dat we hebben om te ontkomen aan het terugvallen tot een puur biologisch bestaan.(Arendt in Denken)
- Wees een 'wie' en geen 'wat(je)'.

Deventer dag 3- Maieutiek